

ეპილა 24 იანვარი 1916 წ.

რედაქციის აღმენი: თბილისი, ოლღას ქუჩა № 6.

ფასი 12 კაპ.

ეპილა

ეპილა 4

იუმლორისტი
უურნალი

სიხარბე და გაუმაძლრობა.

სიხარბე. ჩაიცვით გრიგორი გრიგორიჩ, მშვენივრად დაგადგებათ.

გაუმაძლრობა. რას ინაზებით, არკადი ნაზარიჩ, გაუყარეთ ხელი, ხომ ხედავთ იმ მაუდისა არის.

ბრძოლის ველზე.

თქვენ, ბატონებო, თბილია და რბილ ბუმბულში ჩაწოლილნი, მაღრამი და კამაყოფილნი, საფრთხესა და განსაცდელს განშორებულნი, რა თქმა უნდა ვერ გაიგებო იმ გასაჭირს და სასოწარკვეთილებას, რომლის წინაშე ვიდექი მე სასიკვდილოთ და მკვლელობისათვის განმზადილი.

ის ხიდის ყური, რომელსაც მე ვიცავდი მტერთაგან საუცხოვოდ იყო გამზარებული. ღმისა და წყლით იღსავს თხრილებს მოსდევდა ათიოდე რიგი ეკლიანი ღობისა, რომელთაც კვლავ თხრილი და სიმაგრები ეკრა. აუწერელი სიცივი, არ ვიცი ვგონებ სამოცი გრადუსი იქნებოდა სუსხავდა ყველაფერს და ჩემს მოგრძო ულვაშებს ბროლის ჩურჩელებით ამკობდა. საშინლად მიკვირდა, თუ ამ მთის წვერზე რამ ამოიტანა ასეთი სიცივე, როცა შორს, დაბლა ატმებიც ყვავინან თურმე.

მუხლამდე წყალი იდგა ჩემს სანჯრებში და კარგათ აღარ მახსოვე ჩაყინული ვიყავი შიგ, თუ ზემედლო მოძრაობა; არ ვიცი იმიტომ, რომ არა მქონია, არც სურვილი და არც შემთხვევა ჩემი საფარისათვის თვი მიმენებებია. ჩემთვის უმჯობესი იყო (გარწმუნებო ეს შეგნებულათ მქონდა გადაწყვეტილი) იქვე სახელოვანი სიკვდილი, ვიდრე უკან დახვა.

მთელი ღამე ფხიზლათ გავატარე, რადგან მოწერდილ ცის ლაუგარდზე გასაოცრად ბრწყინვადა ორიონის ვარსკვლავთ კრება და მისი მშენება სირიუსი. ბუნების მშვენიერებამ გამიტაცა. მახლობელ სანგრებიდან მეტოდა მშვენიერი ხმა გრამოფონისა, რომელიც ჩენენთვის ბიძია არშავ მილოვს გამოეჭავნა.

უკვე მეორეთ იყივლა მამალმა! გარწმუნებო, ეს ჩემი უურით გავიგონე და არ შევცდები იმ შემთხვევაში, ვინაიდან მამლის ყივილს მშვენიერად ვარჩევ სხვა მგალობელ ფრინველთა ჰანგებისაგან. დიახ მამლებმა მეორეთ დაკრეს საყირი, რომ ჯერ ჭალვე თალხით მოსილი ცის გუმბათი ცეცხლის ბურთმა გააპო და ჩემს მახლობლათ მეხივით ჩამოვარდა.

უნგბლიერ გამატრულია და ვგონებ მოუთმენლობისაგან ცახუახი დავაწყე.

ბურთს ბურთმა უპასუხა და ასე ჩემს ირგვლივ ჯოჯოხეთი იღსდა. არ ვიცი სად მინახავს მაგვარი

რამ. ერთხელ „სინათლის“ წარმოდგენას დავესწარი, მაგრამ ის ამის აჩრდილადაც არ გამოდგებოდა. გული მიცემდა, სისხლი ყელში მომებჯინა და თავს ძლიერდა ვიჟერდი: ველოდი მხოლოდ ბრძანებას იერიშით მისვლისა. ის, ვისაც ეს თავის თავზე არ გამოუცდია ოდნავთ ვერ წარმოიდგენს რას ნიშნავს „სისხლის წყურვილი“, თუნდაც ბ-ნი გ. ქიქოძის წერილები ყველა ბოლომდე ჰქონდეს წაკითხული.

თოფ მომარჯვებული შზათ ვიყავ მისასევად, რომ ჩემს ვერდით, თითქმის ჩემს ყურთან ტყვიამ ჩაიარა და რაღაც ჩამიჩურჩულა. ვინ იცის შემდეგ სად, ვის მკერდში გაცივდა ის პატარა მკენარა ფოლადის რკო.

— მოდიან... მოდიან... მოდიან!..

გაისმა ჩემს ირგვლივ და მართლაც ოდნავ განათებულ სერზე შავი ორუბელივით გაღმოშვა მტრის ჯარი. არ ვიცი რატომ არ ამოვხტი ჩემი სანგრიდან, რატომ არ ვეკვეთ თუნდაც მარტო, ძლიერსა და ურიცხვა მოერიშეთ, მაგრამ ვფიქრობ ამისი მიზეზი, უმთავრესად ჩემში დისციპლინის გრძნობითა სიძლიერე იყო.

შავი ზვავი ნელ-ნელა ეშვებოდა ფერდობილან და ჩენენს სანგრებს უახლოვდებოდა. აი მოადგა კიდეც პირველ დაბრკოლებათ, გადმოლახა ის და შიდის. მუსრს ავლებს ყველაფერს.

სისხლი შიჩეფს, გულს გაცხარებული დუგ-დუგი გააქეს. მიკეირს რატომ ჩენი მხრიდან არა-ფერი აღარ ისმის! ნუ თუ ყველანი ამოსწყვიტეს? ან იქნებ ბრძანება იყო უკან დახევისა და მე არ გამიგია? შეიძლება ფიქრობენ სათოფეზე მიშვებას, რომ შემდგიგ „დასცხონ“, როგორც გაზ. „საკართველოს“ მიმოხილველები სწერენ ხოლმე?

მტერი კი მიდის, სულ წინ მოიწევს. გლეჯენ ეკლიან მავთულის ღობებს, ანგრევნ თხრილებს, ავსებენ ორმოებს და გვახლოვდებიან. ერთი შავგრემანი მეომარი პირველი მოადგა ხიდის მეორე კიდეს. თოფი მოვიმარჯვე, მინდა ვესროლო, მაგრამ ვყოყმობ, ვერ ვბედავ. ვისაც ეს თავის თავზე არ გამოუცდია ის ნუ გამიტყუნებს. ვყოყმობ ვინაიდან ჯერ ბრძანება არა მაქვს და რომც მტონდეს ვხედავ და ვრაც ნაცნობს მაგონებს. ისაც შესდგა. აღმართ იმასაც ვემცაურე. თავში ცეცხლი აღუღდა. როგორც სასამართლოს არქივში, ისე დაიწყო ქექა ჩემი მეხსიერების საწყობში, მაგრამ არ იქნა, მე ჩემი მტრის ვინაობა,

ეერ გავიხსენე. წარმოიდგინეთ ისიც ვერ გავარკავი, ქალი იყო თუ კაცი.

ჰეშმარიტათ სიბრალულის ღირსია ის, ვისაც ამ გვარი სულიერი ბრძოლა არ განუცდია!

და თუ მე ჩემი ძველი მეგობრის მკვლელი არ გავხდი, ეს მხოლოდ უკაბედ შემთხვევას უნდა მიეწეროს. სწორედ იმ ღროს, როცა ჩენ ერთმას ნეოს სიკვდილ სიცოცხლის სასწორზე ვსწონიდით, ჩემს წინ უზარ-მაზარი ყუშბარა დაეცა. აუწერელის ძალით იფეთქა და ირგვლივ საშინელი სულ შემხუთავი კვამლი დააყენა.

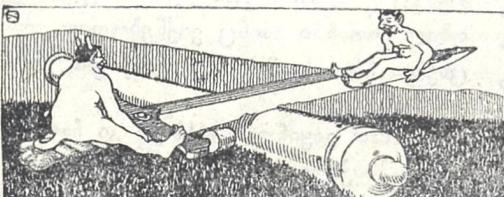
და მე ჯერ გონს არც კი მოვსულიყავი, რომ ჩემი მეგობარი, მოულოდნელათ ჩემს ოთახში შემოჭრილი გამალებით ეცა ცეცხლის ალში განვეული ჭილობს და გარეთ გააგდო. მეც, რასაკვირველია, წამოვხტი, იატაკზე გაბნეული შუშის ნატეხები, ავკრიბე და როცა მარცხი თავიდან აციალებული იყო მიწყვეტით სავარეულში ჩავეშვი.

— კაცო, გამიგონია ლაშე თათახში ანთებული ლამპის დატოვება. დახედე 20% სითბოა და რა აუტანელი სუნი სდგას. კიდევ კარგი, ასე მშვიდობიანათ გადარჩით. — მითხრა მეგობარმა.

— სულ ერთია, ძმაო, გინდ აქ მომკვდარხარ გინდ იქ.

ჰეშმარიტად სიბრალულის ღირსია, ვისაც ყოველივე ეს არ გამოუცდია!

ეშმაკი.

ჯ რ ი.

ერთხელ ერთ გლეხს,
მდიღარს, ჟემდლეს
(რა თქმა უნდა გლეხთა შორის)
მოესურეს საოჯახოთ
ყოლა ერთი კარგი ჯოხის.
მიტომ რომ ის სახედარად —
გინდა მთაში, გინდა ბარად —
ცხენს აჯობებს გაცილებით,
ქურდიც არ სდევს მოსაპარად.

არც კვებაა მისი ძნელი, —
ყბის მოქნევა იცის ნელი.

ყოფნის ჭამა რა ფუჩქის,
არ გთხოვს ის ქერს,
მხოლოდ ოხერს,

თუ იხელთა ტურა ერჩის.
ერთი სიტყვით ყოველ გვარად,
წარსულში თუ აწდა მარად
(სახედარად მხოლოდ, სხვა რად!)

იგი სხვაა და ცხენი სხვა,
საქმე მარტო იმაშია
ხოლმე, ზურგზე თუ შეგისვა,
და არ არის, რომ იტყვიან,
ის ოჩინი და ლვთის რისხვა,
თორებ ის რომ ამტანია
ცხენზე მეტად ჯაფა-შრომის
და ნაკლებად ეჭირვება
ხარჯი ჭამის და გაძლომის

გინ არ იცის... ამიტომაც,
(რა კი ჰქონდა ყიდვის ნდომაც)
დაივიწყა გლეხმა ყველა,
ტურა ერჩის მას, თუ მელა
ან თუ რაც სდევს იმის ყოლის
ათასგარი ხათაბელა

და იყიდა ერთი ჯორი, —
მონაძებნი შორით შორი.
სანაქებო, დიდებული.
პატრონისთვის რომ გეკითხა,
სინდისზე ხელ მიღებული —
ათას ჯორში არ ერთა
იმის მეტი ღირებული.
მოდგმით იყო (სხვა რომ არ ვთქვათ)
ახალ ციხის ვირებული.

მოიყრანა, აპატივა,
დაუყარა ბლომად თივა,
აქმა, არ მოაშივა.
მაგრამ ჯორთან,
(თუნდ ჩიხორთან)
რაც აამო არ გაგივა.

როცა გაძლა და გასუქდა,
(კარგი ჭამა მაშ რას უქდა)
და მოიცა კარგა ძალა,
ჯიშმაც თავი არ დამალა, —
პატრონი, თუ არ პატრონი
სულ წილებით დასივა,
ზოგი იქვე გაავორა,
მოჰკლა, ხელად გააცივა.

გლეხს აუტყდენ მეზობლები,
ერ გაუძლეს წიხლს და ზიანს;
გლეხიც ვეღარ დაუმაგრდა
საბუთიან „პრეტე“ ზიას“
და ის ჯორი მოიშორა,
იმის ზარალს აღარ ჩივა,
მხოლოდ ვერდი ნაწიხლარი
იმას ერთი ახლაც სტკივა.

ა. ბლიკვაძე

ფ ე ჩ ი.

ქართველი საზოგადოების უბადროების შესახებ არა ერთი და ორი წერილი დაწერილია. ვინ არ იცის, რომ საზოგადოებრივი უყურადღებობის მსხვერპლი ჩვენში მრავალია. ყველა ჩვენი საუკეთესო ქართველი მოღვაწე ცოცხალი ნიმუშია საზოგადოების მიერ ამჟამათ აგდებისა და დაუდევრობისა.

ჩვენ არა თუ პატივს არა ვცემთ და სათანადო გულის ხმიერობით არ ვეპყრობით ჩვენს საუკეთესო მოღვაწეებს, ხშირათ ჩვენი დაუდევრობით და უგულობით სასაკილოთ ვიღებთ მათ და თავდაუხეველ მდგომარეობაში ვაგდებთ ხოლმე. ამის მაგალითი იმდენია, რომ, თუ ყველა დაწერა, ტოშები და ფორმიანტები არ ეყოფა.

ამ პატარა შენიშვნაში ჩვენ გვინდა მოვიხსენოთ სულ ახალი, ჯერ გაუმტერავნებელი ფაქტი, რომლის ასევება ისეთი ხასიათისაა, რომ ყველა კეთილ სინდისიერ კაცს, ვისაც საზოგადოებრივი გრძნობის ნატამალი ოდნავ მაინც უღვივის გულში, მწარე ფიქრთა ქარავანს აღუძრავს და სასოწარკვეთილებას მოჰკვრის.

ეს ამბავი ამ დღებში მოხდა...

ზამთრის ცბიერი და მუხნათი სითბო სულ მოულოდნელათ საშინელმა სუსხბა შესცალა და თბილისი საზარელმა ქარიშხალმა და დაუნდობელმა ყინვაშ შებოჭა. ბუნება აუჯანყდა ყველას, ვისაც მასთან საბრძოლველი იარალი—შეშა და თბი-

ლი ბინა—ბედის უკუღმართობის გამო არ გააჩნდა. ნეტარ არიან გლახაუნი სულითაო, ამბობს სამღვთო წერილი.

ნეტარ არიან მდიდარნი ფულითა,—ვიტყვით ჩვენ—რადგან მათ ვერაფერს დაკლებს ვერც ზამთრის სუსხბა და ვერც ზაფხულის პაპანაქება.

ამ ნეტარ რევულთა რიცხვში, რა თქმა უნდა ვერ ჩავაგდებოთ საწყალ ქართველ მასიობის, რომელიც, თუმცა გულისა და სულის სიმღიდრით როტშილდაც არ ჩამოუვარდება, რაც ფულით სიმღიდრეს შეეხება—ამ მხრით ზუბალაშვილსაც ვერ გაუსწორდება.

ამისდა გვარათ, დაჰკრა თუ არა ზემოხსენებულმა საშინელმა სუსხბა, ჩვენი მასიობები თვალის დახმამხებაში, საღლაც გაცქრენ და თბილის ქუჩებში ერთის დაკვრით შეწყდა ჩვეულებრივი ყინვა და უგიოლ-ხივილი, რომელიც მელპომენის ქურუმთა წყალობით, ქართველთა დედაქალაქს სიცოცხლეს შევრის ხოლმე.

ვინ იცოდა, რომ ამ დროს ბედისა და ბუნების მიერ განაწირი მეშაქნი ქართული სცენისა, საღლაც, ნახევრათ ბნელ სარდაფში იყვნენ თავშეფარებულნი, დამტრითხალ ბატენებივით, ერთმანეთს ეკვროდეს და ხელოვნური საშალებით ცდილობდენ სიცივისაგან დამზრალ სხეულის გათბობას.

მე და შენ მკითხველო, იმ დროს ალბათ მოგზაურების ბუხარს ვუსხედით, თუ არა და იმდენათ თბილ ოთახში მაინც ვიქნებოდით, რომ უბრალო ცხელი ჩაი საკმაო ყოფილიყო ჩვენ გასათბობათ.

იმათ გაყინულ სისხლს კი ჩაი რას აამოძრავებდა, საჭირო იყო სხვა რამ უფრო მაგარი და რადიკალურათ მომქმედი სითხე, თუნ იმავ ჩას ფერისა.

და ია, როდესაც ცოტათი გოსულიერდენ, სასაზე მიყინული ენა აამოძრავს და ტვინიც აამუშავეს, უეცრათ გონება გაუნათლდათ და თვალწინ ცხადათ დაუდევთ მოელი სიგრძე სიგანით თავიანთი მდგომარეობის უმშეობა.

— ასე ცხოვრება არ შეიძლება! — ბოხის ხმის წარმოსთქვა უხუცესმა რეზონიორმა.

— ასე ცხოვრება არ შეიძლება! უფრო ბოხის ხმით გაიმეორა გმირ-რეზონიორსა.

— არ შეძლება! კვერი დაჰკრა ბარიტონი კილოით პრემიერმა.

— მართალია! — რეჩიტატივით დაადასტურა მოყარნახება.

— რა ვწნათ, როგორ მოვიქცეთ? — ერთხმათ
იყითხა ყველამ, და უხუცესმა რეზონიორშია, თით-
ქო წინდაწინ ჰქონოდეს პასუხი დღმზადებული, სა-
კითხი მოსჭრა:

— ჯერ უნდა რიგიანათ შევთბეთ!

— ხოლო, როდესაც ტემპერატურა ხუთიოდე გრადუსით კიდევ ასწიეს, კვლავ დაუბრუნდენ თავისატეს საჭითხს.

— როგორც ეტყობა, ეს ქარი და ყინვა ეგ-
რე აღვილათ არ შეწყდება — დაიგუგუნა უხუცესმა
რეზონიორმა.

— წუთში კი არა გვიჭირს-რა, მაგრამ ქუ-
ჩაში რომ გავალო? დაიჭიხა გმირ-რეზონიორმა.

— საზამთრო პალტოები მაინც გვექონდეს! —
ინარჩუა პრემიერმა.

მოკარნახედ მხოლოდ ირონიული სლოკინით
უპასუხა პრემიერის თანრანსტურ ნაფრას.

— ევრიკა! — დასკექა უეტრათ უხუცესმა რე-
ზონიორმა ისეთი ხმით, რომ სიბრელეში ჩამწერი-
ვებულ ბოქეებს უახტახი დაწყებინა, ხოლო ერთ
მათგანს კრანიკ კი მოეშვა შიშისაგან.

— A la guerre, comme à la guerre! —
განაგრძო იმავ ჩეზონიორმა: რა კი ომიანობაა,
ჩვენც ისე მოვიქცეთ, როგორც მეომართ შეკფე-
რის... აშხანაგებო! ჩვენს მდგომარეობაზე სიტყვის
გაჭიანურება მეტია! ვინაიდან ქართველ მსახიობს
სხვა აუცილებელ საჭიროებასთან ერთად ბინაც არ
მოეძევა, რათა ამ სუსხიან ქარში თავი შეაფაროს
და გაყინული ძელები გაითბოს, ვაცხადებ ქალაქ
თბილისის ფეხების რეკვიზიტის და ვაღლად გლებთ,
თოთოეულმა თქვენგანმა საკუთარის ინიციატივითა
და ძალლონით შეიძინოს თითო ფეხი და თან ატა-
როს ქუჩაში, ვიდრე ეს სუსხი არ გადიგლის!

— ვაშა! დასძახეს ერთხმათ დანიარჩენებმის და
რაკი ტემპერატურა უმტველვალეს გრადუსამდე იყო
ასული, მყინვე აიშალნენ ფეხების რევიზიციის
მოსახლენათ...

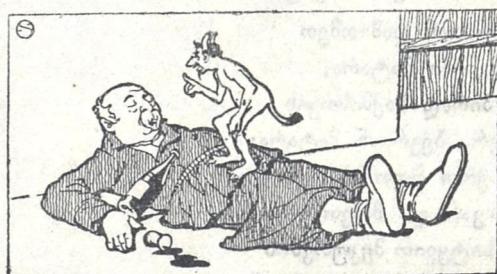
Ճյը ճյրոնքութ, հողառնը որպես, թեռլուտ
յրու մատցանե Շեշուհրայլցիւ գաճա՛՛չաբարուցուլցիւ, սա-
ելու լունքի զմուր հրեշոնուրիւ և սալամոնքութ, հո-
ջացաւ տիկոնուսու կյահեցիւ ցանսակատրեցուլուս և սօմ-
մացրութ և աքշիրուուց սուսնիօնու յարու, ցալացունու
վրուսկյելուս ցամցուալցիւ ցարու յեցուան լինցըցս և ա-
յլունացիւս սուրատս:

ქუჩის ტროტუარზე დგას კარგა მოზრდილი ნავთის ფერი, რომელსაც ყეინსავით გადატოტებია

გმირი რეზონირი და ცხველ მყოფელი ცეცხლოთ გახდისტული გულშორგინეთ ზეპირობს თავის როლს...

ახლო მომავალში სხვა ფერების რეკორზიცია-
საც უნდა მოვწეოდეთ...

თბილისელებო გაუფრითხილდეთ ბუხრები!..

ვამარხნა.

(୬୩୮)

პირველი მგოსანი.

აპა, დაპედეთ, ვის ვმარხავთ, ვისა!
ვარსკვლავთ საღარი, მეტოქე მზისა...
ჭირისუფალი აქ მარტო მე ვარ,
ამ განსკვენებულს მხოლოდ მე ვგევარ

მეორე მგოსანი.

ମେଲୁ ମେ ଯୁଗରୂ ବାର ଦାରଦାିଲେଣି,
ମେହେତ୍ଵିଲକ୍ଷ୍ମୀରବାସ ଶ୍ରେଣ ରିସତ୍ତିଲେ ଗଲି?
ପ୍ରଥମରେ ଦେଖିଲୁ ମେ ହାମଦିବର୍ଜେ,
ଏହି କି ମନ୍ଦିରଶ୍ଵରେ ଏହି ଶ୍ରେଣ ମାଗବାରେବେ.

მესამე მგოსანი.

ან კი გაცოცხლდეს, რაღა ვქნა ქაცო,
უნდა მივიდე და ხელი ვტაცო.

სხვა მგოსნები. (ალარ აკლიან)

ჩვენც ყველანი აქა ვართ,
ყველას გვინდა ერთადა —
ამის შემდეგ ქვეყანამ
ჩვენ დაგვსახოს ღმერთად

ქართ. ქალთა საზ.—

ჩვენც აქა ვართ... ტირილით
დავითხარეთ თვალები.
какъ онъ нѣжно любилъ
нас!...— ჟართველი ქალები.

პირველი დიაცი.

მე კვალად შემეძლება
მწუხარების გადაზღვა,
ისარით გარს მევლება
კუპილონი სხვა და სხვა.

ერთი ქაცი.

ამ კუბისთან დამითმეთ
მეც აღვილი პატარა,
თავის პირად საქმისთვის
ბევრჯერ, ბევრგან მატარა;
— „ამ ერთ წუთში ბატონი!“
წავსულვარ და მოვთქვამ თან,
ერთი სიტყვით მექუთვნის
ახლო დგომა დიდ გვიმთან.

ერთი, ხალხიდან.

— აბა შეც გამატარეთ.

მოწესრიგე.

— უკაცრავად, დაიწით.

ერთი ხალხიდან.

უარს როგორ მიბედავთ?
მე... ვინა ვარ, არ იცით?!

ცხედარი. (წამოიწევს ლაპარაკით)

წუ ჩხუბობთ და ნუ დავობთ,
ვისაც გსურდეთ მნახველი
გინდათ—ნარმის ნახევით.
სულ ერთია, სულ ერთი!
ერთი—ადამიანი.

ხალხი. (ელდანაცემი)

ა... წავიდეთ... არავის
მოგვაყენოს ზიანი.

თავხედი. (ესც მგოსანია, ცხედართან ესლა დარჩა)

აი, აპა! ხომ ჰევდავ,
რა უშიშრად მოვედი!
მე გახლავარ... აპ, მე ვარ
ახალ-გაზრდა პოეტი.

(ცხედარი წამოიწევს, უნდა შეჭედოს)

ისევ თავხედი. (ხელებს ასწევს)

კმარა!.. რა რიგ ველოდიდი
დიდი მგოსნის სახელსა,
მაგრამ ვის მოვეგონდი
შენის ნიჭის მნახველსა.

(გარეთ)

ჰეი, მხდალნო, სადა ხართ?!

(გამოცვილიან სხვა პოეტები)

თავხედი. (მიცვალებულზე უჩვენებს)

თუ დაბრუნდა—გავქრებით,
როგორც გაკოტრებულნი
ნისიების დავთრებით...

მგოსნები. (ერთად)

უთხარ, უთხარ წავიდეს...
უთხარ... შენ თუ გაპბედავ...
თუ დაბრუნდა გავქრებით,
ვაი დედავ, ვაჲ დედავ!

თავხედი.

თუ არ წავა, მე წავიყვან ძალათი...
მე ვიქნები... მე ვიქნები ჯალათი!..

ცხედარი.

ნუ სწუხდები, ძმობილო;
დაამშეიდე ყველანი.

(გადეშვება კუბოში და სახურავი დაიფარება).

თავხედი.

აბა ჰეი, მომართვით
ქალალდი და მელანი.

(მქლავებს აიქნებს)

ლონიერი აქ მე ვარ,
მე დავტედე ფიცარით
პოეტათ თუ მგოსნათა
მე, მარტო მე მიცახით.

(ხალხი ისევე მოედნება. მგოსნები ორ-ორნი
თუ სამ-სამი ერთმანეთს ეთაობირებიან პირმოთნეთ,
ხან შეერთდებიან, თავხედიც მათშია, ორნი მას
არწმუნებენ უპირატესობა არავის—სულ ერთნი
ვართო. თავხედი სხვებთან გადავა, ეს ორნი ცალ-
კე ყოყონობენ: სხვა ჯგუფიდან ერთი იძახის ხელ-
ჩაქნებით, სულ ერთია. ორი პირველი ცალ-
ცალკე ერთმანეთს ემუქვრიან. სხვა ახალგაზდა
მგოსნები ქალებს ერთნებიან თავგამოდებულ არში-
ყობით, ერთი მოსასხამს უტარებს ქალსა და სხვ.
ერთი მგოსანი იქვე ლექსს სწერს და ქალს წარუ-
დგენს, ის ქალი დობილებს უჩვენებს, მათში ჩოჩ-
ქლი ატყდება და ერთმანეთს აეტორზე უთითებენ).

ხმები. (ქალებიდან)

ახალგაზდა პოეტი!

ახალგაზდა პოეტი!

პირველი მგოსანი.

ქალებს ჩემი სალამი!

აპა, თქეენთან მოვედი!

(ისევ ვაჟებში შეერევა)

შგოსანი.

ხელით ლექსი დაისწერე, (კითხულობს)
წაგიკითხავთ... კარგია?
(მოეწონათ)

მაშ ქალებს გადაუგდებ,
ჩემთვის რაღა ბარგია...
(ქალები „ვაშას“ და „ჰაეროვან კოცას“
უპასუხებენ გაუთავეებლათ)

შეორებული შგოსანი (აშანაგა)

ჰელდავ, რა მოახდინა!
მიიზიდავს ყველასა.
ისევ წავალ ცხედართან,
იმას მოვთხოვ შველასა;
ხელს კუბოზე ჩავკიდებ,
ვიგლოვ თავის დახრითა,
ეგებ მუზა მაჩუქის
მთელი მისი დახლითა.

შესამებული შგოსანი.

მე-კი მთლად გავშორდები
ამ მიდამო—არესა,
თორებ შურმა ჩემს გულში
შხამ-ნაღველი გალესა...

ისახარ.

გამოცანა.

(ბათუმისთვის)

დღეს ამაყი, თავ მომწონე
ჩემი გმირი ერთსა დროში,
დიღსა კრიზისს განიცდიდა
არა ჰერნდა ბისტი-გროში.

დაბალ „პოსტზე“ მსახურებდა
უმიზვნელო ჯამაგირით,
(რომლის ნაკლასაც ვერ ისებდა
ვერც წანაგლეჯ ქრთამი-ქირით).

სულ უბრალო ვინმე იყო
არც კი სოვლიდნენ მაშინ კაცად,
(ღმერთო გცოდებ, თუმცა იგი
ეხლაც არ ღირს კიტრის ფასად).

მაგრამ ომის მძაფრი ქარი
როს მრისხანედ აზუზუნდა,
ჩემს კაცუნას ბედის ჩარხი
მაშინ წალმა დაუბრუნდა.

ბათუმის მთელს არე-მარეს
მუშა ხალხი მოეფინა

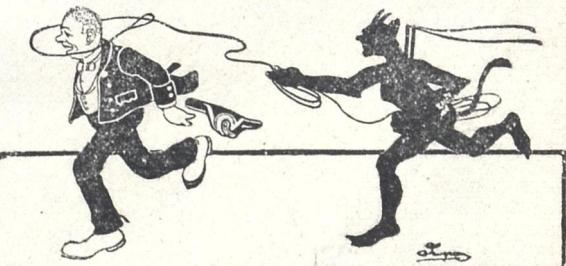
და ისიც ქურქ გამოცვლილი
მათ უფროსად მოევლინა.
სინიდისი და ნაშუსი
აღარ შერჩა მდოგვის წონა,
მკაცრ ბატონად გადაიქცა
გუშინდელი მხდალი მონა.
და უშიშრად გულმოდგინეთ
უწყო მუშებს ძარცვა ყვლეფა,
(საწყიალ მუშას, სულიც გასძვრეს,
იგი მას არ ენაღვლება).

კოცხელებს კაცად არა სოვლიდა
(სიაში თუმც მკვდრებსაც სწერდა)
ვაი იმის ბრალი, ვისაც
იგი ხელში ჩაიჭრდა.
ეპყრობოდა ისე, როგორც
შვენის მისებრ გაიძვერას,
რადგან სწამდა რომ მუშები
ვერ ავნებდნენ მაინც ვერას;
ბევრი შრომა-დევაწლის ფასი
იმან მსხვერპლად შეიწირა,
და მრავალი მუშის ფული
მის ჯიბეში ჩეიძირა.
და მუშებმაც ეს წურბელა
მანამდის ვერ მოიცილეს;
სანამ „მარინსკი პროსპექტზე“
გვერდები არ დაუზილეს:

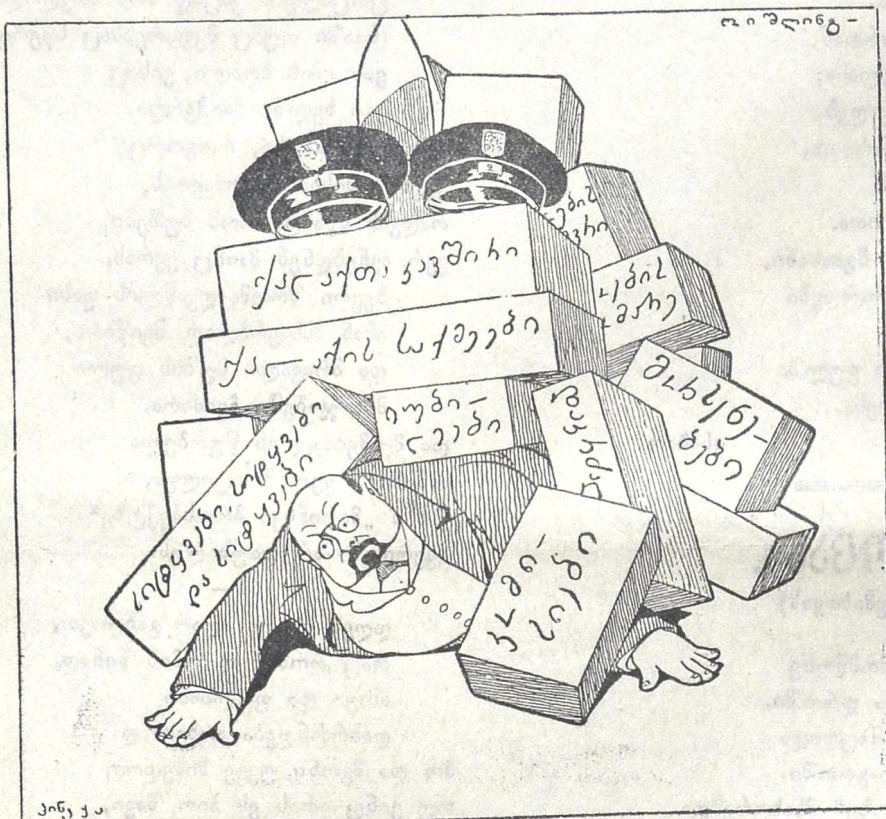
დღეს ისეთი აღარ გახლავთ,
რაც რომ იყო ომის წინად,
ამაყი და ფულინი
დაბრძანდება არხეინად.

ჰო და მგონი უკვე მიხვდით,
თუ ვინც არის ეს პირ შავი,
მაშ ვისურვოთ, ცოტა მალე
ღმერთმა გვთხოვოს მისი თავი.

ქვახი.

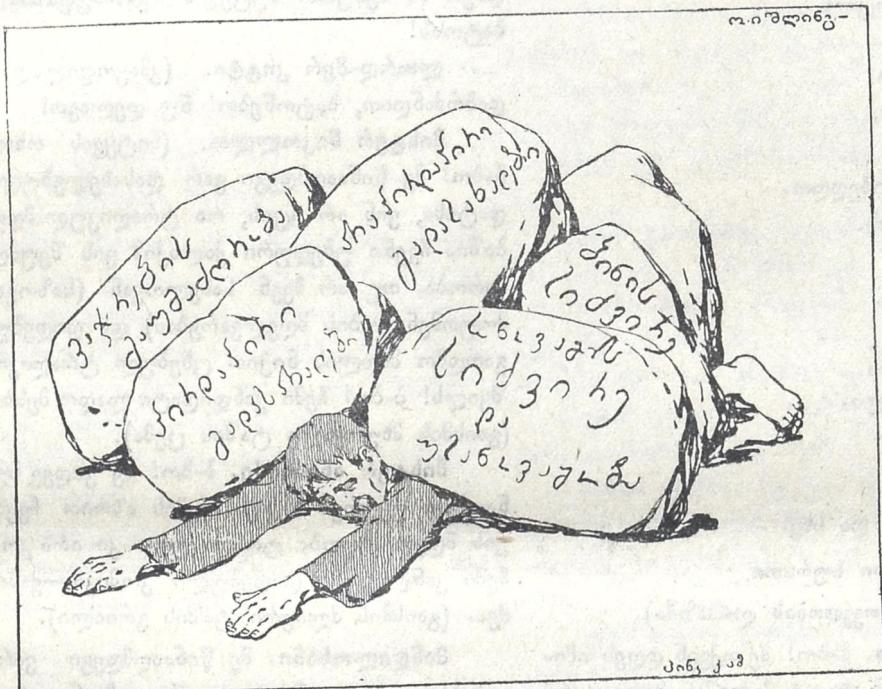

ବିଶ୍ୱାସ ରା ଲୋଦି ଅଧ୍ୟେତ୍ରୀ.

ଶିଖ ରା ଫ୍ଲୋର ବିଜେତା.

ମାନ୍ୟମନ୍ୟ-

ସାହୁ, ଜୀବ

საარჩევნო ციებ-ცხელება.

ერთ მოქმედებიანი ვოლევილი.

(მთქმედება წარმოებს ქ. გარში.)

მომქმედნი პირნი:

ლორდ-მერ კიტტი.

სენორე რიეიანო.

პარმენ პროფესიონ.

სერ ვივიანი.

სერ გრიგოლიანო.

დონ სანჩო-პანჩო.

დონ ბერნაზა.

დონ როგორ-გაგიბედდო.

სერ პორტმეისტერ.

დონ ვასილიო.

მისტერ გევალლი.

მისტერ ანბანიძე.

მისტერ ნიკოლოზ.

სენორე გარებილი.

სენორე კლიმიო.

ხმოსნება.

მანდილოსნები.

მოწყალების დანი და სხვ...

პირველი სურათი.

(კრება თვითშეართვებულის დარბაზში).

ლორდ-მერ კიტტი. ბ-ბო! მე თქვენ დღეს იმიტომ მოგიწვიეთ, რომ ახალი ქალაქის მერი აირჩიოთ.

სანჩო პანჩო რაო? ახალი მერიო? თქვენ სად მიბრძანდებით? არ შეიძლება ვიცოდეთ?

ლორდ-მერ კიტტი. (ამაყად) მე ამ დღეებში ჰაეროპლანით სპარსეთში უნდა გადავფრინდე. მე მინდა ეხლა თეირანის მერი გავხდე. მომწყინდა აქ ყოფნა.

სანჩო პანჩო. (ჭირის) არ შეიძლება, ლორდ მერ, მეც თან წამიყვანოთ ჩემი იფთიაქით. ღმერთ-მანი მუქთად გიწამლებთ.

ლორდ-მერ კიტტი. რატომ? დადის სიამოვნებით. თქვენც წამობრძანდით...

სმოსანი. (შეეკითხება ლორდ-მერს) არ შეიძლება ვიცოდეთ როდის იქნება ახალი მერის არჩევა?

ლორდ-მერ კიტტი. (შეაცრი კილოთი) დევგ-დეთ!.. ზეგ საღამოთი...

სმოსანი. (მიმართავს თავის ამხანაგებს). ბ-ის მაშ დავასახელოთ კანდიდატები. (ასახელებენ ცრ გრიგორიანოს).

ლორდ-მერ კიტტი. (მიმართავს საზოგადობას). თანახმა ხართ, ბატონებომ?

სენიორ კლიმიო: (მუშტს უღერებს) ხელავთ, ამ ცხვრის თავს? თავს გაუპოვ შუაზედ სერ-გრიგორიანოს, თუ ეგ მერად აირჩიეთ!..

სენიორ გარებილლი. (ბებუთს იძრობს). ხედავთ ამ ბებუთს? მუცელს გამოუფაშამ შაგ ვაუბატონს!

ლორდ-მერ კიტტი. (კმაყოფილად იღიმება). დაბრძანდით, ბატონებო! ნუ დელავთ!

მისტერ ნიკოლლი. (სიტყვას თხოულობს). ბ-ბო! მე წინააღმდეგი ვარ დასახელებულ კანდიდატისა, ვინ არ იცის, რა ტრადიკულ მდგომარეობაშია ჩვენი უბედური ქალაქი? ვის შეუძლია მისი მერიობა, თუ არ ჩვენ სახელოვან (საზოგადოებაში მოუთმენლობის მღელვარება) და ღიღებულ, ზეგარებო მადლის ნიჭით ცხებულ ტრადიკულ მესხია შვილს! ბ-ბო! ჩემი კანდიდატი ლადონ მესხიშვილია! (გაისმის მხურვალე ტაშის ცემა).

მისტერ ანბანიძე. ბ-ბო! მე კიდევ სულ სხვანაირად უყურებ საქმეს. ჩემის აზრით ჩვენი ქალაქის მდგომარეობა ტრადიკული კი არა კასიკურია. ჩემი კანდიდატი ღიღებული კომიკი—გასო აბაშიძეა. (გაისმის ძლიერი ტაშის გრიალი).

მანდილოსანი. მე წინააღმდეგი ვარ უველა დასახელებულ კანდიდატებისა. ჩვენ ეხლა ისეთ დროში ვკეოვრობთ, რომ არ შეიძლება ახალ იდეებს ანგარიში არ გაუწიოთ. თქვენ მამა კაცები მხოლოდ თქვენ თავზედ ზრუნავთ. მე, როგორც განათლებული მანდილოსანი და ქალთა ემანსიპაციის მომხრე ვასახელებ (მღელვარება) ჩვენ სახელოვან... ნინო ჩემიძეს. (ისმის საშინელი ტაშის გრიალი).

სმოსანი. ბ-ნო! ჩვენ ნამდევილი მუშაკი და მშრომელი კაცი გვინდა მერად!

სენიორე კლიმიო. (რიხიანად) მე არ მესმის სიტყვები. უველა სულდგმული — მშრომელია! მაგალითად მე მშრომელი არა ვარ? ვარ! რათა? იმიტომ რომ თვეში სამოც თუმანს ვათეთრებ!

სენიორე გარებილლი. (ტაშს უკრავს) მე კიდევ ორმოც თუმანს!

სანჩო პანჩო. ბ-ნო! ნუ ავჩარდებით. მეგუშინ თბილისში გახლდით და ვინახულე ჩვენი სა-

ზოგადო მოღვაწეები, მოუცადოთ იმათ პასუხს. (ამ დროს კარები იღება და შემოდის ტელეგრა-მის დამტარებელი)

ლორდ-მერ. კიტტი ხსნის ტელეგრამას და ხმა მაღლა კითხულობს) „ჩემი კანდიდატი რუსთავ ველია“.

მისტერევეგალლი.

(ყველა პირს აღებს... სიჩუმე...)

ბ-ნო! არჩევნებამდის სულ ერთი დღე დარჩა. გთხოვთ აირჩიოთ დეპუტაცია და გაუგზავნოთ და-სახელებულ კანდიდატებს: თანახმა არიან თუ არა მერობაზედ. (ირჩევნ დელევეგატსბს. დეპუტაციაში შედის სანქო-პანქო და ანბანიძე.)

(კურება იხურება.)

სურათი მეორე.

ლორდ-მერ კიტტი. ბ-ბო! სამწუხარო ამბავი უნდა გაცნობოთ, ყველა დასახელებული კანდიდატები კატეგორიულად უარს აცხადებენ. რუსთა-ველთან გვევალლი წასულა. არ ვიცი რა ამბავს მოვგიტანს (ამ დროს კარები იღება და ხელმეორედ შემოდის დეპუტის დამტარებელი).

სანქო-პანქო. (ველარ მოითმენს) მივარდება დეპუტის დამტარებელს და ხმა მაღლა კითხულობს: „უკვდავმა შოთამ კატეგორიული უარი განაცხადა. გუშინ იმისი სული გამომეტადა და მითხრა: თა-ვი დამანებეთო. ძალიან ვწუხვარ.“

გევალლი.

P. S. ქართული ენა არ დაგვიწყდეთ! გიგ-ზავნით ერთ გოდორ კვერცხებს.

გევალლი.

დონ-ბერიზა. (ხმოსანი) ბ-ბო! რახან ეგრეა, მაშინ მეც დავასახელებ კანდიდატს. ჩემი კანდიდატი სერ-ვიკრანია. იგი, ბ-ბო, სულ ახალგაზდა ყმაწილია. ესე ას ოთხმოცი წლისა იქნება. ერთ დროს მეფე ერეკლეს ჯარშიაც იყო. მე მას ძალიან, ძალიან კარგად ვიცნობ. ჩემი ღვიძლი ბიძაშვილია. ღმერთმანი, ისე უყვარს ჩემი პატია შვილები, რომ ლამის სულში ჩაიძრინოს. (ისმის ძლიერი ტაში).

დონ როგორ-გაგიბედო. (იცინის სულელი-ვით) ჩემი კიდევ ღვიძლი მამიდაშვილია.

სერ-პანქომეისტერ. (სთვლიმავს) დიახაც... დიახაც რომ კარგი იქნება! (იძინებს)

დონ-გასილიო. მე ისევ სერ-გრიგოლიანის ვასიხელებ! (ისმის საშინელი ღრიალი). სენიორე

კომიტი და გაჩეჩილლი მუშტებს უდერებენ სერ-გრიგოლიანის).

მისტერ ანბანიძე. არ გვინდა ეგ ყრუ! ეგ სქელ კანიანი! ეგ ტვინ გახვრეტილი! ეგ მამა-ძალი! ძირს ვალაგვარებულნი და სამშობლოს მო-ლალატენი (ისერის ბოლოკებს და დამპალ კვერც-ხებს).

ლორდ მერ კიტტი. (ზარსა რეკავს) ბ-ბო! სიჩუმე! გთხოვთ წესიერება დაიცვათ. (თვალს უშვ-რება სანქო პანქოს და რაღაცას ეწურჩულება).

სანქო-პანქო. (ცალკე გამოიხმობს დონ ვა-სილიოს და რაღაცას ეწურჩულება). ჩემთ ძეირფას სო მეგობარო! რო იცოდე როგორ მიყვარხარ! (გარედ იტყუებს) წამო გარედ გავისეირხოთ. ისე-თი მშვენიერი საღამოა, რომ ღმერთმანი არ ინა-ნებ.

დონ ვასილიო. (მკაცრად) მე არ მესეირნება. თუ გინდა შენ მიბანდი!

სანქო-პანქო. (მაღლა) მაშ ძალით გაგიყვა-ნენ! ნუ გავიწყდება, ბ-ნო ვასილიო, რომ შენ „ბანკროტი“ ხარ და ხმის უფლებაც არა გაქვს.

დონ ვასილიო. (ჯიბიდან რევოლვერს ტარს ამოაყობინებს) ხედავ ამას?

სანქო-პანქო. (ფერი მისდის) მეგობარო, გვ-ხუმრები ღმერთმანი! შენ მართალი გევონა. (სი-ცილით) მე გეხუმრებობი და შენ კი მართლა გე-გონა.

ლორდ-მერ კიტტი. (მოიხმობს სანქოს) რო-გორ არის საქმე?

სანქო-პანქო. (ჩუმად) არა შვრება!

ლორდ-მერ კიტტი. (მაღლა) მაშ კარგი ბ ბო! ერთი ფრიად სამწუხარო ამბავი კიდევ უნ-და მოგასხენოთ. გუშინ მოსკოვიდან საიდუმლო ქალალი მივიღე. ეძებენ ვიღაც ვასილიოს. მისი გარეგანი ნიშნები ასეთია: ხმელ-ხმელი, შავ-შავი, სიმაღლე—ორი არშინი, ექვსი ვერშოკი და სამი გოჯი. ცოტა არ იყოს ზოგიერთ ხმოსნებში ეპვე-ბი მეპარება. (მიმართავს ხმოსნებს) შეიძლება გავ-ზომოთ ყველანი?

მისტერ ანბანიძე	{	(ერთაც)
სენიორე ანბანიძე		გაზომეთ!
სენიორე გაჩეჩილლი		გაზომეთ!

სანქო-პანქო. (ირშინს აწოდებს).

ლორდ-მერ კიტტი. (ზომაცს. იწყებს ვასილი-ოდნ) ერთი... ორი... (უკაცრივ სახეზედ გადაჰკ-რამს ნეტარების ღიმილი. ხმა მაღლა დაიყვირებს).

ევრიკა (თვალს უშერება პოლიციელს, როგორიც
დაიქტრს დონ-ვასილიოს და პოლიციაში მიჭყავს.
ამ დროს წამოცვიდებიან უველა ხმოსნები, მივარ-
დებიან პოლიციელს და არ ანებებენ თავის, ამხა-
ნაგს. დონ ვასილიო ლაშის შუაზედ გაგლიჯონ.
შეიქნება საშინელი ჩოჩქოლი. კრება იხურება. ლორდ-მერი კიტტი თავის კაბინეტში იმალება).

(სცენა დორდ-შერ კიტტის კაბინეტში.)

ლორდ-მერ კიტტი. (აღელვებული) ყოფნა არ
ყოფნა? საკითხავი აი ეს არის. მე ხომ მივდივარ,
მაგრამ ის... ის... ნუ თუ სერ გრიგორიანო მერად
იქნება. (ხელს არტყას საწერ მაგიდაზედ) არა! ეს
არ იქნება!.. (უეცრივ იღება კარები და შემოლიან:
სენიორე რიგიანო, სანჩიო პანჩიო და პარმენო პრო-
ვოკაციო).

სანჩიო პანჩიო. დიდებულო ლორდ მერ! საქმე
ძალიან სერიოზულად არის. ხმოსნების ხმა თითქ-
მის შუაზედ დაიყო. სერ ვივიანის შვილი ხმა ამოს-
დის, სერ-გრიგორიანოს—რვა ხმა, ერთი ხმა უეჭ-
ველად უნდა გამოვტაცით ჩვენ მტრებს... უსიკვ-
დილოდ!..

ლორდ-მერ კიტტი. ბარემ იცოცხლე, რომ
უნდა გამოვტაცით, მაგრამ მახლას!.. რა ვენა შენი
ჭირობე, ვცდილობ... ძალზე ვცდილობ... ლაშის
ჯაშუშობაც კი დავიწყო, მაგრამ ეს ოხერი არა
გამოდის-რა! (შუბლზე თითს იდებს და ფიქრობს).

მისტერ პარმენო პროვოკაციო. ლორდ მერ!
მე მომანდეთ ეგ საქმე! მე მოვახერხებ! (რიგიანო
და პროვოკაციო რაღაცას ჩურჩულობენ).

ლორდ-მერ კიტტი. მაშ ნულარ ვიგვიანებთ.
რიგიანო! ყუთები დამზადეთ. შვილ საათზედ უნდა
არჩევნები დავიწყოთ.

სენიორე რიუიანო. (ულვაშებში იცინის და
რევერანს უეკეტებს ლორდ-მერს).

ლორდ-მერ კიტტი. (კისერზედ ჯაჭვს იგდებს)
წავიდეთ! (ყველანი გადიან დარბაზში, სადაც მათ
უცდის ხალხი და ხმოსნები).

დევითსე ქაქალი ქაცი!

(გურული სცენა დზურგეთისფაზ)

გოჯასპირ. კიდ გამარჯობა შენი, ესიკავ! რა
წაგენიდა, ბიჭო, რავა ინდოურსავით ჩამოგიშვია
მაი ჩიჩირია?..

ესიკავ. ჩემი ძამიერ ყბას ნუ მიძლევ; შენ

მასხრობის გუნებაზე ხარ და მე სული მებძვის კი-
სერში, დანა რუმ დამკრა, სისხლი არ წამუა.

— რა იყო, კაცო, რა დაგემართა? ცოფიან
ძალლმა ხომ არ გიქინა? ფინთი ხომ აფერი წაგ-
კიდია? რა მოხთა, ფათარაკი ხომ არ შეგყრია
რამე?

— დედავ, ამაზე მეტი რა უნდა დამემარ-
თოს!

— ბიჭო, რამ წაგანდინა, რა გაზურზლუ-
ლებს; კაცო, სალდათში რომ ბიჭი გყავს იმას
ხომ აფერი წაკიდია, თქვი, ბიჭო, რა იყო!

— ჩეუბში რომა იმას რა უჭირს, იი კარ-
გათაა, მარა სირცევილი კია მეზობელ კაცმა, არ
იცოდე ჩემი უბეუურობა და დაფსების ამბივი.

— ესიკავ, არ იტყვი რა დაგემართა? შენ არ
ხემრობ, რაცხა უბელურობა კია შენ თავზე, მარა
მე რას გევიგებლი: დღეს ამოვედი ბათუმიდან,
დოხტერიზა ვიყავი წასული, იქინებ; შენ ქე იცი,
ყაზილარი მყავს გონჯათ; ჩამევიყვანე დოხტერი
და პაწა სული მუათქმევი ბიჭს და მე აფერი არ
ვიცი რა წაგენიდა!..

— ხო და, სწორეთ იმან დამლეპა, იმას ვტი-
რი და ვჩივი, რომე ბაღანას ვერ მუჟარე, ვერ
მივეხდე, საშეალება დაგაკელი, თვარა მეც რუმ
შენსავით დამეწინდრებია ყორიცხული და ბათუმი-
დან მომეუვანა დოხტერი ეგება მიწა არ გამსტკლე-
ცოდა, ეგება არ დაფსებულვიყავი.

— კი, მარა შენ ბაღანას რა ქონდა საშიშო?
მე რუმ წევედი მაშინ რაცხა შეცივებულს გავდა.

— შეცივებული კი არა, იი რაცხა ჩვენი
ამომგდები დიფირითათა თუ რაცხა ჭირია იმან დას
მაფსო. წუხელს გავაყრუეთ კივილით აი სერი,
დავლუპე ჯახი; კაკალი ბიჭი, ჩემი ქრისტიფორი
ქე წამართვა იმ დასალუპავ უამმა; აი, გიდი!,..

— ეპ! შე უბელურო, ნუ მეტყვი, ნუ მე-
ტყვი! რა მითხარი აი საშინელი, დაგიფსია, ბიჭო,
ოჯახი; უბელურო ქიონიავ, საწყალო ქრისტიფო-
რავ! ნეტამანც რა ბიჭი, რა ჭკუა, რა სტავლა!
დაფსებულხარ ესიკავ, ამოგგდებია ოჯახი!

— ვაი, ვაი ჩემ გაჩენას, ჩემ გაძალლებულ
სიცოცხლეს.—ლმერთი იმოაგდებს მაშინაიშვილის
და კეკიერიშვილის ფაიტონს.

— ფაიტონს? შეიშალე კაცო, თუ რას ჩი-
ვი? ბიჭო, აქეთ გამეიხედე ერთი, ბოდეაში ხომ
არ ხარი შენ ქე ართქვი რუმეო, რაცხა ჭივრება

რუმაა იმან დამიღუპა შვილიო; ფაიტონები აქანაი რა შვაშია?

— არა, კი მარა, რა მქონდა ზორი, ჩემი ძამიავ, ბალანაიზა რომ შეხიდება მქონდა, დოხტური მყოლოდა?

— მერე?

— მერე და აგერ გეტყვი: შენ ქე იცი რა-ფერ მოშივებული ვართ ჩენ დოხტურებზე. ია-კინთაი ფერშალი ქე მყავდა ბალანასან, მარა იმან „იტო ნიჩაო, პუსტიაკო“ და ხინაი გამოუწერა და დოხტურს დაუძახეთ; რაფერ მომეყვანა დოხტური; აქანაი, შენც კი იცი ორი კაკალი დოხტუ-რია და...

— მერე და ვერ მეიყვანე? ორივე შენ ახ-ლოს არ არიან აგერ ყურის ძირში? შინ არ იყ-ვნე?

— ვაი ჩემ დღეს, შინ იყო ორივე მარა, ჩე-მი ცოდვით სავსე კეკიეშვილის ფაიტონს, ჩემს ამოსაგდებლათ ლილვი გატეხოდა და მამინაი შვი-ლის ფაიტონი კიდევ ვინცხა აფიცერს წევყვანა ნატანებში.

— მერე და ფეხით ვერ წამევიდენ?

— ფეხით რავა გავრჯიდი დოხტურს, არც იგინი იკადრებდენ ფეხით მარა...

— კაი და... ორმოცი ფაიტონია და ყველის რამ გუუსკლიცა მიწა მაშენ?

— რავა, შენი საქმე მაკირებს, გოჯასპირ ხწორეფ, რა მიგაბუნძულებდა ბათუში დოხტუ-რიზა თუ აქანაი გესაშვალებოდა, არ იცი, რა დღეში ვართ?

— მე რუმ ბალანაი გამიხთა გონჯაი, მაშინ არც ერთი დოხტური არ იყო აქანაი, საცხა-საც-ხა წევყვანენ და ამიზა...

— კი, შინ ქე იყვნენ მე, რუმ დამჭირდენ, მარა ერთმა მითხრა: თუ კეკიეშვილის ფაიტონს მომეყვან ვნახავ შენს შვილსო, მეორემ—თუ ჩემი წევყვანა გინდა მამინაშვილის უფაიტონოთ ფეხს ვერ გადამადგმიებ, ვერას დიდებითო.

— ღმერთი დააფსებს იგინს! რავა თაფლი ხომ არ ცხია ამ ფაიტონებს, ეგება იგინს ჭიდრება არ წამოყობა და იმიზა უნდებიან იგინი!

— რა ვიცი, რა ვიცი, მე კი ამომაგდეს და დამლუპეს, კაცი!

— ჰე, ჰე, საწყალო ესიკავ!

გამევისული აგერ ტანისამოსს და მუალ შენთან გი-

ტირებ, ძმაო, გამაგრდი, ბიჭი, ღმერთია მოწყა-ლე, ნუ წახებით თლათ, სირცევილია!

— ღმერთმა ნუგეში ნუ მოგაკლოს, ჩემი გოჯასპირ, ყორისფერ ფათარაქს აგაშოროს. მშვი-დობით იყავი...

ამ საუბარს ყური მოვყარი მე, უცხოეთიდან ჩამოსულ სერ-ჯორჯმა.

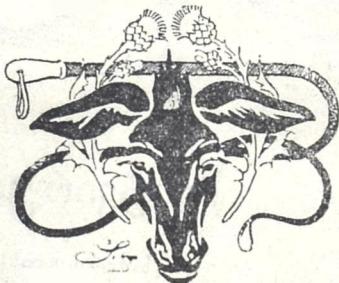
მესტვირული.

(საშუალებელი)

ქვეყნისა ურომ-ტრიალმა
კვლავ შეაბრუნა კეხია,
სიმართლეს ვიღა დაექებს
ბნელეთს გაუდგამს ფეხია.
საღაც ეროვულად საქმობდენ—
დღეს ერთგულება წამხდარა;
გუშინწინდელი მოყვარე
დღეს შენი მტერი გამხდარა.
ობობებს ქსელი გაუბამთ
სიმართლის დასაჭერალა;
და ვაპ, თუ მეცა შიგ მოვყვე
ობობას ქსელში ჭირადა.
მაგრამ ბედს მაინც არ ვუდრკა
ხელში ავიღე სტვირიო,
თუმცა დღე და ლმ მეშინის
არ შემილახონ ცხვირიო.

მაშ ეგრე, გუდა-ნაბადო,
ბანს მღმცემს ჩემი სტვირიმე,
მედგრაო, ნუ შეგეშინდებათ
თქვენი გამჩენის ჭირიმე!
პირველათ ვაჭრებს ვეწვიოთ
მუხრუქს რო უჭერს ყველასო;
(კერძოთ კი ჩვენსა გრგუცას
თავი რო უგავს მელასო).
ბევრი მინახავს მე მისგან
გაყვლეფილ-ანატირები,
ორი გრიშისოფელი ნათრევი
ბეჩავი გლეხის შვილები.
მაგრამ, დახელეთ განგებას,
ვაჭრებს აკლდებათ ფულები
გახსნეს საერთო დუქნები
მათ ჩამოყარეს ყურები.
სტირის ღიმიტრი, ვიგუცი,
გულს ეკიდებათ გენია;
(მართლაც რომ სატირელი აქვთ
გლახა დაუდგათ დღენი)...

ქარ-ცეცხლი.

გულეპარის სრულის რაინდებს.

(უსტარი ბიბია ეშმაგთან)

ამ ვაებატონთა ოინებს
სრულად ვერ გეტყვი ცხადია,
მაგრამ ცოტა რამ გაუწყო
სული და გულით მწადია.
მინდა გაცნობო, ბიბიკო,
ჩვენს გლეხებს რაც დღე ადგია,
„სტარშინა“, მისი მწერალი
სოფელს თუ როგორ არგია.
თუმც მათი გულ კეთილობა
ათასჯერ განაცადია:

გლეხი „სტარშინის“, დუშა
მწერლის ცვრადი მწვადია.

დროით სარგებლობს ყოველი
ასეა ჩვენი „სტარშინა“,
თუ ვინმეს რამე გააჩნდა
არავის არ შეარჩინა.

სამ-სამ აბაზად იყიდა
გლეხილან ფუთი სიმინდი,
რეა-რეა აბაზად მიჰყიდა,
რა ჰქის დაუდგა ამინდი.

ძვალ-ტყავი იყო მოსვლამდე
დღეს ლიპი გაუბერია,
ხუთ თუმნად ისლამს წაართვა,
ცხენი და უნაგერია.

ეს არ იქმარეს, ძიაჯან,
ბანკსაც ჩასჭიდეს ხელიო,
სამხა ობობამ გააბა
სოფლად თავისი ქსელიო.

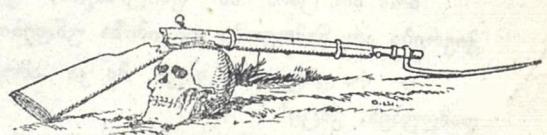
წვრილ საკრედიტო ბანკისა
არა სწამთ არაფერიო,
რადგან გამხთარა იმათი
დაუცხრომელი მტერიო.

— ვინ მოიგონა ეს ბანკი
სოფლისა დამლუპველიო,
საწყალი გლეხი კაცისა
გამყვლეფი, გამცარცველიო.
თას წილად სჯობს, რო ჩემგან
ჭაილოს გლეხმა ფულიო,
ხუთ ექვს შაურის პროცენტით
გამომიბრუნოს გულიო.

მაქვს იმედი რომ მათრახით
მოხეალ და მომეხმარები,
თორებ ამათ რას უშველის
წანალლეტ ფული ქრთამები.

აბა შენ იცი ძიაჯან!
შენ გიცდი, მნახე, გელიო,
რომ შესთავაზო „სამებას“,
შენი მათრახი მწველიო...

ამბროსის ობოლი.

ჭირაკის გოზინაყი. *)

(წოდათად ველისცი ჭირაკისათვის)

შ—ს.

წარსულ წლისგან — ვერაგისგან,
მოშავალი მოგცემს „არას!..“

კან—ს.

მძინარას ვით გამოაგონებს,
ხალხის განგაშა, ღრიალი?..

სუდ—ს.

არც იყავით, არცა ხართ და არც იქნებით,
არაფრისგანა — არაფრადვე გარდაიქმნებით!..

მწ—ს.

თუ უპატრონო ეკლესიას
ეპატრონებიან ქაჯები,
მაშ ველისციხე შენია
თუმც ბევრს არ ეპიტავები...
სუერ—ს.

ოხერმა ცივმა ზამთარმა
მთლად გამოაშრო ფურები,
რძე შემოგაკლდათ, გეტყობათ,
რომ დაგიშვიათ ყურები!..

სუდის მ—ს.

შეუფერებელ გარემოებას
აგერ განიცდით,
სულის სისწავით მიისწრაფით
და უამნს კი აღარ უცდით...

ენ—ს.

თუ საფანელი შემოგაკლდა
მიპართევი „კუზნეცასა“, **)
იგი მასალებსაც მოგცემს,
თან გიჩვენებს სწორე გზასა...
ქსენინს.

არ მომკვდარა, მხოლოდ სძინავს...
და ვითომც კი გაიღვეძებს?
წამოდგება, პირს დაიბანს
და მუშებს წამლებით გაავსებს?!..

*) რადგანაც წელს დედამიწის მოუსავლობის გარდა, აერთოთ თვით ხეხილის მოსავალიც არ იყო და ამის გამო, „წიგობი“ სრულებით არ იშვევბა, აი ამიტომ ებლა ჩეენშა დიასახლისებმა „წიწაკის გოზინაყის“ კეთება შემოიღეს.

**) „კუზნეცა“ გამოჩინებული პირია ველისციხეში და ცნობილი, როგორც გამჭრიახ მჭერმეტყველი და იურისტი.

სფ—ს.

განუღევი ხალხს შვებისა კარი!..

ებ. გ—ს.

დაიხსომევი მხოლოდ ჩემგანა: —

„ვინც რამ უწდა თქვასო-წისქილმა კი ფქვასო!“
ერთობ გაჭ—ს.

იქნებ მეოცე საუკუნემ,

აგიხილოთ მაინც თვალი?

გაგრძნობინოთ... არა, არა!..

„კაცისადმი“ კაცის ვალი?

„ტყუილია სულ თქმა უმი

„კაცალ“ ვერ გახდებით თქვენა,

მოციქულებათაც რო მოგევლინოთ
მზე, მთვარე და თითონ ზენა!..

გაჭ. „ერთბას.“

იმას უწოდებ მებრძოლად,

ვის ბრძოლისა არ ეშინის!..

სოშ—ს.

ოჳ, ველისციხევ — „ქაჯეთის კიხე“
უნდა გერქვას შენ!

სედიგს.

ხელიკო, რას ხელიკობ, მონახე

ჯაგი და მყუდრია მზიანი,

თორემ მაგ ხელიკობისათვის

იქნება ნახო ზიანი;

სოფლის მსხვილი ალ-ქაჯები,

გინდა რომე მოარჯულო?

მაშინ, ძმაო, დაგჭირდება

მათ გოგრებასთვის დიდი ურო!!..

უგოზინაყო ძღარბი

ფ რ ს ტ პ პ.

„ქბილის მატლის“.

„არ გიკვირს ძმაო ოთარა,

ეგ რა ამბავი მომზდარა,

გერმანელები წამხდარა,

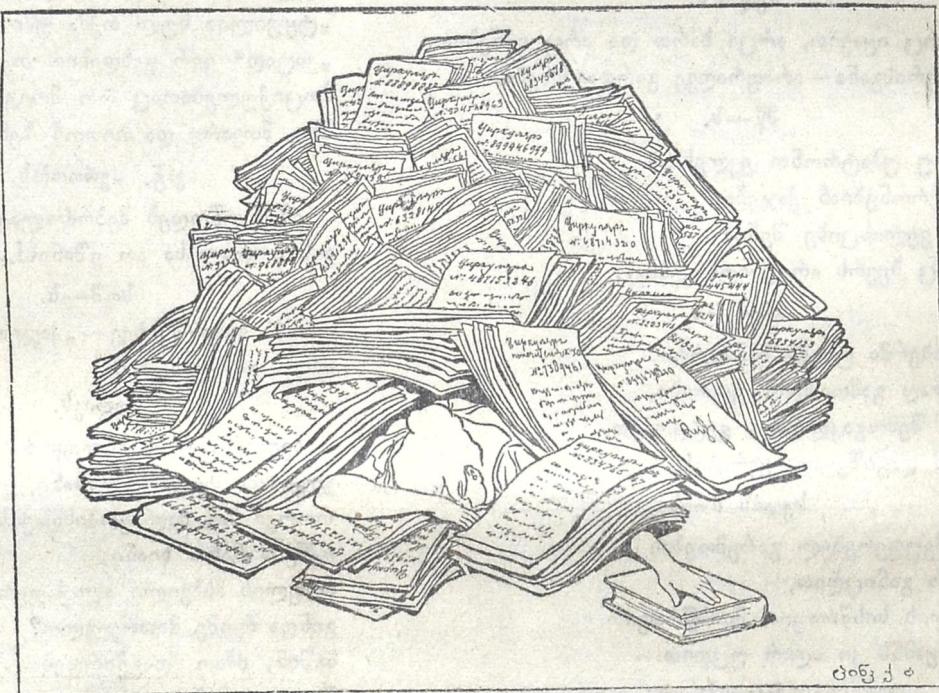
რუსისგან ბევრი გამსკდარა“.

ბ-ნო რედაქტორო, გთხოვთ მოათავსოთ ჩეენი გონებით ნაწარმოები, რომელიც წინამორბედია...

სარედაქტოო გოდრისკენ მიმავალი, რათა ამცნოს იქაურობის მოსალოდნელი თავდასხმა შემდეგი წერილებისა.

ფინდიხს. (ნ. გ.) როდესაც ვისმესგან პასუხს თხოულობთ, მიღებულია საკუთარი მისამართი (იდრესი) აცნობოთ.

ვის რა ლოდი აწევს.

ბატუში

მეცნიერება სადღაა!